

Posudek pověřeného akademického pracovníka na rigorosní práci

Jméno autorky rigorosní práce: Mgr. Veronika Smolová

Téma a rozsah práce: Alternativní tresty (150 stran)

Datum odevzdání práce: 11. 10. 2022

Pověřený akademický pracovník: JUDr. Jiří Krupička, Ph.D.

Oponent: JUDr. Lukáš Bohuslav, Ph.D.

Míra podobnosti dle kontroly Turnitin: 23 %.

Míra podobnosti dle kontroly na plagiáty: 2 %.

Autorka si pro svou práci zvolila velmi zajímavé a extrémně aktuální téma alternativních trestů. Jelikož jde o téma až příliš široké, rozumně práci zúžila toliko na zkoumání trestu domácího vězení. Jde o druh trestu, jenž již má za sebou více jak 10 let od svého zavedení, a tak je na čase bilancovat jeho četnost ukládání, úspěšnost na resocializaci odsouzených, vhodnost jeho ukládání jak z hlediska pachatelů, tak typové trestné činnosti, za niž jsou ukládány, atd. To navíc na pozadí problémů (a neschopnosti Ministerstva spravedlnosti) zavést a dlouhodobě provozovat systém elektronického monitoringu trestu domácího vězení. Na tomto podkladě se tak otevírá prostor k dostatečně originálnímu a přínosnému zpracování tématu.

Autorka v rigorosní práci prokázala dostatečné teoretické znalosti zejména z hlediska trestního práva hmotného, trestního práva procesního a kriminologie (penologie). Uchazečka prokázala dostatečnou orientaci v odpovídajících materiálech a dokázala oddělit pro její práci podstatné zdroje od těch nepodstatných. Musela vycházet zejména z monografií a odborných článků na toto téma. Autorka rovněž vycházela i z vlastního výzkumu mezi jednotlivými středisky probační a mediační služby (dále jen „PMS“) ve Středočeském kraji a vlastní (soudní) praxe, což se v práci pozitivně odráží. Při vytváření své práce autorka používala standardních vědeckých metod typických pro danou problematiku, zejména analýzu textů a jejich komparaci a v rámci vlastního výzkumu i polostrukturovaného rozhovoru.

Byť autorka souhrnně v úvodu své cíle neuvádí, lze z jejích dílčích cílů uváděných k jednotlivým kapitolám abstrahovat, že cílem práce je podrobná analýza trestu domácího vězení de lege lata i ferenda a zobecnění poznatků praxe z výkonu tohoto trestu. Takto dílčími cíli definovaného úkolu se chopila s ohledem na charakter práce poměrně zdařile a je možné konstatovat, že ve své práci stanovených cílů dosáhla samostatně a způsobem, který odpovídá standardním požadavkům na rigorosní práci.

Předložená práce splňuje po formální stránce všechny požadavky. Celkově i s přílohami je vypracována na 150 stranách, přičemž vlastní text včetně úvodu a závěru obsahuje 127 stran. Nechybí abstrakt v českém a anglickém jazyce i seznam klíčových slov. Text sám je přehledně strukturován do 7 kapitol (byť sedmá kapitola „Úvahy de lege ferenda“ není zřejmě chybou v automatickém formátování očíslována), které se dále člení na jednotlivé kapitoly a podkapitoly. První kapitola se věnuje trestu a trestání obecně. Následuje kapitola se pak zabývá východisky alternativního trestání. Třetí kapitola obsahuje historický exkurs do právní úpravy (alternativního) trestání. Čtvrtá kapitola na statistických údajích k jednotlivým druhům trestů od roku 2008 dosud ukazuje vývoj v jejich ukládání. Těžiště práce leží v posledních třech kapitolách. V páté kapitole tedy autorka pojednává o charakteristice, právní úpravě, podmínkách výkonu a pozitivních i negativních samotného trestu domácího vězení a jeho

přeměny. V následující kapitole pak jsou předkládány výsledky vlastního autorčina výzkumu (na statistických datech a praktických zkušenostech pracovníků PMS zjišťuje, jaká je míra ukládání trestu domácího vězení v jednotlivých soudních okresech a druhy trestné činnosti, proto které jsou pachatelé nejčastěji odsuzováni, dále jací pachatelé jsou pro uložení trestu vhodní, jak probíhal výkon trestu domácího vězení v průběhu elektronického monitoringu a v době pouze namátkových kontrol a jaké nástroje z pohledu PMS by bylo vhodné zavést k vyššímu ukládání tohoto trestu). Práci pak uzavírají její úvahy de lege ferenda. Autorka tak pro svou práci zvolila celkem logickou strukturu (až na uvedenou výtku stran očíslování poslední kapitoly), která čtenáři pomáhá v dobré orientaci v práci. Autorka při svém výkladu postupuje od obecného ke konkrétnímu, což napomáhá lepšímu pochopení ze strany čtenáře. Vedoucí práce ke struktuře a formálnímu členění práce má jedinou negativní připomínku, a sice že obecná část o ukládání trestů mohla být ještě více zkrácena, čímž by větší prostor mohl být věnován shora uvedenému (daleko přínosnějšímu) tématu práce.

Autorka s ohledem na zvolené téma zvolila dostatečný a reprezentativní okruh pramenů, včetně těch zahraniční provenience (slovenské v to nepočítaje), byť jich dle názoru vedoucího mohlo být ještě více. Autorka správně v práci rozlišuje mezi citací a parafrází. Správně pak cituje internetové zdroje, u nichž uvádí také datum zobrazení, což je u tohoto poměrně nestálého druhu informačního zdroje nezbytné pro jeho identifikaci. Autorka v práci využívá citační zkratky, což přispívá k lepší přehlednosti odkazů na prameny práce.

Autorský text uchazečky je relativně čtivý, stylistická úroveň práce je dobrá. Práce netrpí velkým množstvím gramatických chyb, lze v ní nalézt jen několik překlepů. Uchazečka práci doplnila velkým množstvím barevných grafů a tabule organicky zařazených do textu a dobře znázorňujících předkládaná data; grafická stránka práce je tak na vynikající úrovni.

Hloubka autorkou provedené analýzy tématu se jeví s ohledem na rozsah práce jako více jak dostačující, její analýza cizích textů a poznatků je zdařilá, tyto „dobře“ kompiluje a seřazuje do svého autorského textu. Uchazečka cizí názory nejen v práci přejímá, ale dokáže čtenáři na několika místech předkládat i své názory na dané téma (srov. zejména její úvahy de lege ferenda). Její osobní pohledy na věc jsou přitom relativně dobře odůvodněné, vychází z její praktické zkušenosti (popř. ze zkušenosti jejích kolegů) a mají svoji logiku. Vedoucí práce pak musí vyzdvihnout vlastní výzkum autorky, jenž přispívá k zobecnění poznatků praxe PMS s trestem domácího vězení, takže rigorosní práce představuje zcela originální zpracování tématu, jež by mohla být přínosná např. pro budoucí změny v ukládání a výkonu trestu domácího vězení. Pokud by měl autor práci něco vytknout, mohla autorka blíže sama analyzovat a zaujímat své osobní názory k velkému množství statistických dat, jež předkládá v kapitole 4.

Bez ohledu na výše zmíněné připomínky a nedostatky lze uzavřít, že předložená práce představuje slušné a kvalitní zpracování tématu.

Z toho důvodu doporučuji předloženou práci k obhajobě.

Při ústní obhajobě by autorka měla zodpovědět tuto otázku:

Zhodnoťte důvody nízkého ukládání trestu domácího vězení a rozveďte poznatek, že by bylo vhodné de lege ferenda rozšířit tento trest i na zločiny.

V případě úspěšné obhajoby a složení státní doktorské zkoušky navrhuji, aby autorka získala titul JUDr.

V Praze dne: 6. 1. 2023

JUDr. Jiří Krupička, Ph.D.
Pověřený akademický pracovník